

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2013. JÚNIUS XXIV. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Újszerződés Erdély magyarjaiért

„Még gyűjtök azokhoz, akiket összegyűjtöttem!” (Ézs 56,8)

Isten Igéje a babiloni fogságból való megszabadulás utánra szóló ígéretet hordozza. A második exodus, azaz a második kivonulás alkalmával szólta a bátorító szavakat a Szabadító. Tudatosította népe előtt, hogy édeskevés a fogságból csupán megszabadulni. A kivonulók kötelessége, hogy Isten akara szerint honfoglalók legyenek. Hazaérkezésként otthonteremtők lesznek, mert ez parancs, mert ez szent feladat.

Voltak akkor is, akik a kivonulás győzelmi mámorából nem akartak átlépni a honteremtés verítékes munkájára, voltak, akik az ünneplést követően elfeledkeztek a hétköznapi teherrel. Igen, voltak, akik a honfoglaló otthonépítés helyett magukat ünnepelték, elfeledkezve a nyugalomnapjának megszenteléséről, a törvény tiszteletéről és Isten hatalmának feltétlen elfogadásáról (őszövétségi követelmény). Minden idők minden nemzetének a haladása, avagy sajnálatos bukása ebben a biblikus összefüggésben keresendő és található.

A bibliai realizmusból lépünk át saját világunkba. Erdély Partiumában, Bánságában, Máramarosban, Szilágyságban élő magyar közösségének tagjaként sürgősen meg kell vizsgálnunk a létezésünk állapotát, egzisztenciánk lehetőségét, egyáltalán a jövődönk kiállításait. Egyházi kimutatásaink erőteljes apadást jeleznek vidékünkön a lélekszám alakulása terén. A hivatalos népszámlálás adatai elkeserítőek. Magas a fiatalok közötti munkanélküliség száma, ám megalázóan alacsony a nyugdíjak összege, a gyermeknevelési segély. Nehezen lehet a keveset arányosan, ugyanakkor igazságosan elosztani a rászoruló közt. A betegek ellátása általánosan sok hiányosságot hordoz, szinte alig lehet a rendkívül súlyos és ritka betegségek gyógyításáról beszélni. A megszorítások napirenden érkeznek elbizonytalanító hatással egyénre, családra, de még oly történelmi és nagy közösségre is, mint az egyház. Az állam csak részben rendezte tartozásait, de már elvonásokkal, kárunkra kitalált terhekkel fenyeget. Akár azonnal megismételhetnénk Kós Károly és társainak gondolatait, amelyeket a Kiáltó Szó c. röpiratban 1921-ben megfogalmaztak.

Felvállaljuk a Kiáltó Szó üzenetét, viszont kiegészítjük azzal, ami hitünk szerint a jelen-

„Honfoglalói öntudattal éljük mindennapunkat”. Kós Károly alkotása

ben elengedhetetlen, ha nemcsak felületen gondkezelő megoldást keresünk, hanem sátorlakként kezeljük az otthonunkat, és valóban honfoglalói öntudattal éljük mindennapunkat. Fontosnak, sőt elengedhetetlennek tartjuk a minden magyar, egy cél irányába való felsorakozását, de tapasztalatból tudjuk, hogy ez csupán emberi erőlködésből sohasem valósult meg. Sőt, az ilyen jellegű felbuzdulások nyomorult önös érdekek mentén mindig újabb, és még eltérőbb ösvényeket hoztak létre.

Elengedhetetlen a világnézet párhuzamára a magunk „erdélynézetét” újonnan, becsületesen és őszintén megfogalmaznunk. Amennyiben a világnézet az önismeret és az önfenntartás magasiskolája, úgy erdélynézetünk új, becsületese és őszinte követése hasznos önismerethez és esélyteremtő önfenntartáshoz vezet. A világnézet kialakulásakor az ember felismeri kicsinységét az univerzumban, ugyanakkor nagyságát a világmindenséget teremtő Isten árnyékában. Egyértelmű, hogy akkor bukott a legszégeylenetesebbet az ember, amikor óriásnak érezte magát a kozmoszban, és elhanyagolhatónak tekintette a világtérmető Hatalmast. Erdélyi állapotunk biztonsága megköveteli, hogy Isten a helyére kerüljön a lelkünkben, a család-

Csúry István püspök
FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Megszámláltattunk

Nemrég napvilágot láttak a *Népszámlálás 2011* országos adatai az anyaországban. A helyzet lesújtó: drasztikusan, 2 és félszeresére (2,7 millióra!) ugrott azok száma, akik nem kívántak nyilatkozni arról, melyik felekezethez tartoznak. A magyarországi történelmi egyházak döbbenetes zuhanása lehet, hogy egyesek szerint minket nem érint, de a határok átjárhatósága következtében szorosabbra fűzött kapcsolattartás, a közös média fogyasztása, az azonos kultúra naponkénti megélése azt sejteti: egy hasonló kimutatás talán nálunk sem lenne kecsesgetőbb.

A tények magukért beszélnek: 2001-ben magát katolikusnak vallotta mintegy 5,3 millió ember, az új statisztika szerint ez a szám 3,7 millióra esett vissza. A reformátusok 1 620 000-ról alig 1 150 000-re, az evangélikusok 300 ezerrel 214 ezerre apadtak. Azaz mintegy 30%-kal kevesebben vallották meg felekezeti hovatartozásukat a történelmi egyházak volt hívei közül. Érdekes módon nem a „sehova nem tartozom” típusú válaszok ugrottak meg drasztikusan (1,5 millióról ez a szám 1,8 millióra nőtt), hanem azoké, akik úgy nyilatkoztak: nem kívánok válaszolni a kérdésre. 2001-ben ezek száma 1,1 millió volt, 2011-ben pedig már 2,7 millió. Talán öröm az ürömben, hogy a más vallások lélekszáma sem nőtt számottevően, vagyis a szektásodás nem olyan mértékű, ahogy a számokból esetleg következtetni lehetne (a más felekezethez tartozók száma a 100 ezerrel „csupán” 160 ezerre nőtt).

Kik azok, akik ama másfél milliós tömegbe tartoznak? Kik azok, akik úgy gondolták, hogy immár nem keresztyének, s akik inkább nem válaszolnak a felekezeti hovatartozásukat firtató kérdésre? Nehezen lehetne erre válaszolni. Talán más szektába „átigazolt” hívek? Aligha. Hirtelen ateistákká vált személyek? Valószínűleg nem. Az egyházból kiabrándult, az attól eltávolodó emberek? A pénz után futkosó, sokszor a megélhetésért küzdő, az elvilágiasodó, globalizált világ uniformizált konzumemberkéi? Sokkal inkább.

Persze, lehet azzal érvelni, hogy az említett tíz éves időszakban a balliberális kormányok (2002–2010 között) cinikus, zsarnoki, nemzetellenes kormányai óriási pusztítást végeztek: nemcsak a gazdaságban és a nemzeti öntudatban, hanem a magyarság lelki világában is. Ez az ok azonban valószínűleg nem elegendő ahhoz, hogy az ország egyharmada azt állítsa: nem tartozik a ke-

SOMOGYI BOTOND
FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

Hiszem és vallom /2. Műemléktplomaink /5. Presbiteri közgyűlés /6.

„Egy Euthikosz nevű ifjú pedig, aki az ablakban ült, mély álomba merült, mivel Pál sokáig prédikált...” (ApCsel 20,9a)

Az Úr munkálkodik azoknak a fiataloknak életében, akik hallgatják az igét. Az Úr munkálkodik még ott is, akkor is, ahol és amikor a búcsúzás, az istentisztelet elhúzódik az igehirdetés és az apostoli tanítás hosszúsága miatt.

Pál apostol hét napot töltött Troászban, s az utolsó napon, mielőtt tovább indult volna, a hét első napján, a Feltámadotról prédikált, úrvacsorát osztott. Az istentisztelet középpontjában a kenyér megtörése volt, az Úr vacsorájában való lelki közösség. Mivel ez Pál búcsúestéje is volt, az úrvacsorai közösség után az apostol még tanított, beszélt a Feltámadotról, valószínű, ezt igényelték a jelenlevők. Érthető, hogy a gyülekezeti összejövetel éjfélig elhúzódott. Elfogadható, hogy az ember már késő este elálmosodik, akármennyire szereti Jézust, a gyülekezetet, akarata ellenére a fáradt ember elaludhat.

Euthikosz egy olyan görög ifjú volt, aki vágyott a keresztyének közösségébe, vágyott Pál prédikációjára, vágyott a Feltámadotról való tanításra, úrvacsorát vett. Nem unta meg azt, hogy az úrvacsora után Pál még prédikált, kihasználva a gyülekezetben való létének utolsó óráit, perceit. Fiatalként, fáradékonyabbnak igaz, hogy elaludt, de ő akkor is ott volt végig az istentiszteleten, figyelni akart mindvégig az igére, mindvégig a gyülekezetben akart maradni.

Vágysz-e igazán az Úrral találkozni? Ifjú, vágysz-e Jézussal lenni? Kész vagy időt szánni igehallgatásra, úrvacsorai közösségre?

A Lélek csendje

Kovács Lajos Emil: A Bethlen-téri templom, Szatmárnémeti

Ifjaink jelen vannak-e a gyülekezetben, hallgatják-e a tanítást, vesznek-e úrvacsorát, mint Euthikosz? Kitartanak-e az igehallgatásban, mint Euthikosz? Észrevesszük-e őket, örülünk-e nekik, vagy csak kifogásoljuk azt, hogy elaludtak?

„A fiút pedig élve hozták fel, és egészen megvívastalódtak.” (ApCsel 20,12)

Az Úr, ha kell, nyilvánosan csodát tesz, a feltámadás és az élet ereje által újraélesztette a megholt ifjút, a gyülekezet előtt.

Pál apostol a Feltámadotról tanított, az úrvacsorai közösségben a Szentlélek által az ember természete megfeszített és az új ember feltámadott. Euthikosz halála és feltámadása által azonban nem csak szavak szintjén, nem csak az úrvacsorában, de valóságosan is megtapasztalhatóvá vált a feltámadás ereje.

Euthikosz hite és lelke az igehallgatásban és az úrvacsorai közösségben megerősödött. Az Úr azt akarta, hogy számára és a gyülekezetnek is még nyilvánvalóbb legyen a Feltámadott jelenléte és a feltámadás, még erősebb legyen a Jézusba vetett hit, ezért megengedte, hogy Euthikosz meghaljon, és azt is, hogy feltámadjon.

Euthikosz este megtapasztalta, hogy noha a lélek kész, teste elfáradt, elérte a teljességet. Miután mélyen aludt, leesett a felső ház ablakából és meghalt. Pál azonban ráborult, átölelte és azt mondta, hogy a lélek benne van, tehát feltámadt, feléledt a Szentlélek ereje által. Az ifjú Euthikosz felnőtt korba úgy léphetett, hogy már fiatalon megtapasztalta Jézus Krisztus erejét, s ez az elkövetkezendőkre biztos alap maradt.

Ifjaink milyen lelki alappal lépnek be felnőtt korba? Megelégednek-e a Feltámadottba vetett hittel, eddig megtapasztalt jézusi erővel?

A gyülekezet is megvívastalódtott, sőt a Feltámadottba vetett hitében megerősödött. Ezek után már nem aludhattak el hitükben a gyülekezet tagjai, hisz szemük látára éledt fel Euthikosz az Úr szavára.

Miért aludna el hitünk, ha az Úr feltámadott, ha az Úr csodásan működik?

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Parancs és bálvány

Sokan próbáljuk megkeresni a „kiskapukat”, és kibújni a felelősségvállalás alól, de egy biztos: Isten a Tízparancsolaton keresztül (is) szóba áll velünk, mi több, így próbál barátaivá tenni mindannyiunkat, hisz „tenyerembe írtam nevedet, örök szeretettel szeretlek tégedet”. Ebből a szeretetből, jószágból, gondviselő odaadásból adja elénk a parancsolatait is. Mi több, egy erkölcsi tartást kíván átadni, amivel példaként élhesünk a minket körülvevők között.

Továbblepve hadd tegyük fel a mai kérdést: Mit követel Isten az első parancsolatban? (Heidelbergi Káté 94. kérdése) Azt, hogy amint lelkem üdösségét szeretem, oly szorgalmasan eltávoztassak és kerüljek minden bálványozást, varázslást, babonáskodást, szenteknek vagy más teremtményeknek segítségül hívását. Az egyetlen és igaz Istent pedig igazán megismerjem, csak őbenne bízom, nagy alázatossággal és békétűréssel minden jót csak egye-

diül őtöle várjak, és őt teljes szívemből szeressem, féljem és tiszteljem, úgyannyira, hogy minden teremtett dolog nélkül el legyek inkább, sem hogy csak a legkisebb dologban is az ő akarata ellen vétkezzem.

A 8700.hu oldalon Gida így vall erről: „Felszólít bennünket a parancsolat, hogy csak Istennek szolgálj, s ne legyenek idegen isteneid! Ha kicsit visszagondolunk a történelemre, elég érdekes valláskultúrákkal találkozunk, mint a totemizmus, ahol ugye faragott állatszobrokat imádtak és imádkoztak hozzájuk, érdekes szertartások formájában. Később festményeket készítettek, azokhoz is imádkoztak, s ezek elhagyására szólít fel Bennünket a parancsolat. Tehát ne ezeket a szobrokat, festményeket imádjuk, hanem Istent. Bár a mai ember is isteneket gyárt magának, ideológia, eszme, új vallások, politikai pártok, értékpapírok és pénz formájában, ahelyett, hogy bennünk lakozó

Istent keresnénk. Bennünk lakozó! Nem véletlenül írtam így, hisz akkor találjuk meg Istent, ha megismerjük önmagunkat! Vagy úgy is írhatnám, megismerjük Isten Bennünk lakozó részét. Amúgy azt tanultuk, hogy Isten a Maga formájára alkotta az embert! Megfogalmazhatjuk úgy is, hogy Isten a teremtéskor végtelen megjelenési formát alkotott, s Ő Maga mindenben benne van, így egy-egy emberben is. Ezt a darabot kell keresni, megismerni. Ha nem így tesszük, és valami nagy rendszernek a részei szeretnénk lenni, akkor szolgálást vállalunk magunkra, s nem az életünket éljük, s nem leszünk szabadok, aminek elérésére mindenben egyforma a vágy!”

Bálvány, varázslat, babona, szellem, kabala, amulett... ismerős fogalmak, ugye? Hiába kaptuk parancsként, hogy ne foglalkozzunk velük, mégis abból próbálunk „erőt” meríteni, hisz az „közel és kéznél van”. Valóban ezek kellene nekünk? És nem az az Isten, aki alkotott, fenntart és igazgat, ingyen, semmi áldozatot nem követelve?

ORBÁN LEVENTE

Egy általános erdélyi szellemi és politikai út kijelölését vetette fel április 19-én tartott tanácskozása témájaként a Királyhágómelléki Egyházkerület, melyre lelkipásztorai mellett partiumi magyar önkormányzati elöljárókat és parlamenti képviselőket hívott meg.

Az Egyházkerületi Székház dísztermében megjelenteket **Forró László** előadótanácsos köszöntötte, majd **Lukács József** főjegyző nyitóahátata következett, az ApCsel 5,29 alapján. Könnyebb hallgatni, visszavonultan élni, mint veszélyek közepette felvállalni Krisztus nevének hirdetését. Amikor leszűkült a mozgásterünk, akkor egy járható útra van szükségünk, s ezt csak akkor találjuk meg, ha Istennek engedelmeskedünk és nem embereknek – mondta az igehirdető.

Erdélyi nemzetépítő stratégia

Az egyház és az RMDSZ közös felelőssége az együttműködés – hangsúlyozta köszöntőjében **Varga Attila** főgondnok, hozzátéve, hogy ebben sokéves lemaradása van a két félnek. Arra is rámutatott, hogy az egyház átlátható és korrekt támogatási rendszert vár az államtól, melyben első számú partnere az RMDSZ. A főgondnok a két fél közti tanácskozás évenkénti megtartására, szakbizottságok létrehozására, az országos és önkormányzati hatóságok egyházat érintő döntéseinek követésére, és a magyar parlamenti képviselőkkel történő folyamatos konzultációkra tett javaslatot.

Csúry István püspök *Újszerződés Erdély magyarjaiért* címmel közös erdélyi nemzetépítő stratégia kialakításának szükségességét sürgette (az előadás lapunk 1. és 4. oldalán olvasható – a szerk.). Mint rámutatott: „Erdély Partiumában, Bánságában, Máramarosban, Szilágyságban élő magyar közösségének tagjaiként sürgősen meg kell vizsgálnunk a létezésünk állapotát, egzisztenciánk lehetőségét, egyáltalán a jövődönk kilátásait.” Fel kell vállalni és kiegyensúlyozni a Kiáltó szó üzenetét, valóban honfoglalói öntudattal élve mindennapjainkat. Fontos, hogy Isten a helyére kerüljön a lélekben, a családban és a társadalomban.

„Erdélynézetünk nem lehet más, mint olyan szolgálat, amely bizonyosságot tesz a bennünket összegyűjtő Istenről, és a szülőföldön együttműködő szeretetről” – hangsúlyozta a püspök. Pozitív jövőképet és eredményeket csak egy erős érdekképviselő tud elérni – szögezte le ezt követő korreferátumában (a fő előadást kiegészítő kisebb előadás – a szerk.) **Szabó Ödön** képviselő.

Testi és lelki egészség

A 2010 utáni időszakot új egyházi stratégia, a testi és lelki egészség programja jellemzi –

EGYHÁZ ÉS POLITIKUM KÖZÖTTI TANÁCSKOZÁS

Közös erdélynézet kialakítása a cél

Útkeresés. Közéleti egyeztetésre hívott az egyházkerület (Fotó: Erdon.ro)

mutatott rá a református kórházról szóló előadásában **Forró László** előadótanácsos. Hozzátette: az intézmény olyan konkrét célt jelent, mely szükséges és egyesít. Létezősültségét a romániai egészségügyi közállapotok megkérdőjelezhetetlenné teszik. A kezdeti felmérések és a piaci körülmények figyelembe vétele nyomán úgy vélik: a reménybeli intézmény gyógyászati profilja a gyermekgyógyászat és a mozgásszervi rehabilitáció lesz majd.

A történelmi példák és előzmények mellett a jelenből is említett példát az előadó az egyház gyógyító szolgálatáról: a magyar fővárosban, a gyermekgyógyászat területén működő református Bethesda Gyermekkörház országos elismerésnek örvend.

Ami az egyházkerület kórházprojektjét illeti: a megvalósíthatósági tanulmány 180 ágyas intézménnyel számol, melyet önfenn tartó módon szeretnének működtetni. A tervek készülnek, a telek már adott. Közadakozást az építkezés elkezdése után hirdetnek – mondta **Forró László**, akinek előadásához **Cseke Attila** képviselő, korábbi egészségügyi miniszter szólt hozzá.

A restitúciós folyamatban a mindenkori román államhatalom ellenérdekelte – mutatott rá még előadása elején **Antal János** előadótanácsos, aki a visszaigénylés történeti vázát ismertette 1990-től napjainkig, nem felejtve el az előző püspök szerepvállalását sem. Beszámolójából kiderült: az erdélyi magyar történelmi egyházaktól több mint 2140 ingatlant orzolt el a kommunista államhatalom, ebből 348-at a királyhágómelléki egyházkerülettől. 2012-ig ennek fele került vissza egyházi tulajdonba, de használatba csupán egyharmada. A visszaadott épületek többsége lelakott, romos állapotban volt, az önkormányzatok pedig perekkel lassítják a birtokbavételt. A zilahi pedig az egyetlen romániai református kollégium, amely nem került vissza tulajdonosához.

A készülő restitúciós törvény sem szakít a felmegoldásokkal, így a kárpótlási folya-

mat akár 2030-ig is elhúzódhat – mutatott rá gazdagon adatolt előadásában **Antal János**, hozzátéve, hogy az egyházkerület a részjogok helyett, a restitutio in integrum elve alapján a visszaszolgáltatási folyamat felgyorsításában érdekelt. **Seres Dénes** képviselő a zilahi kollégium elmaradt visszaszolgáltatásáról és a készülő restitúciós törvényről fejtette ki véleményét. Az új restitúciós törvény kapcsán reményét fejezte ki, hogy bár „olyan, amilyen, de a javunkra válhat”.

Elkötelezetten a szórványért

Szórvány-egyházkerületnek számítunk – szögezte le az államsegélyekről és a pályázatokról tartott előadásában **Farkas Zsolt** előadótanácsos, melyet számokkal is alátámasztott. A 2011-es adatok szerint az egyházkerületnek 160 ezer nyilvántartott és egyháztagságát vállaló tagja van. A kerület 284 gyülekezete között mindössze tíz olyan van, ahol 2500 feletti a lélekszám, 94 gyülekezetben 500 és 1000 közötti a népesség, míg 180 eklézsia 500 fő alatti.

Vállalásunk a szórványok megtartása, megmaradása – hangsúlyozta az előadó, aki arra is kitért, hogy a legtöbb helyen az egyház az egyetlen magyar intézmény, és a lelkész az egyetlen magyar értelmiségi. Szintén az egyház az, amely napi vagy heti kapcsolatot tud fenntartani a szórványban élő emberekkel, és az emberek mozgósításának képessége is jóval nagyobb, mint városban. A működés biztosítására, a szórványlelkészek megerősítésére forrásokat kell találni, különben a sivatag tovább terjed – húzta alá **Farkas Zsolt**, aki az egyház szociális és diakóniai vállalásai kapcsán arra is rámutatott, hogy a gyülekezeti szolgálat mellett sok más területen – kórházban, iskolában, börtönben – is szükség lenne lelkészi jelenlétre. A témában **Erdei D. István** képviselő mondott korreferátumot.

ÚJSZERZŐDÉS ERDÉLY...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

dunkban, a társadalomban. Nincs helye az alságos istentiszteleteknek, a vasárnapi örömközlésnek vagy a törvények kiskapu-kutatásának. A legmélyebb lelki szférákból felszínre érkező vágy, a kiegyensúlyozott és biztonságos életet keresi, de ha nem találja meg a követhető elvet, és nem fedezi fel az erőforrást, elveszíti annak lehetőségét, hogy kialakul a világnézete, amit követni lehet, amihez érdemes igazodni. Summázva, erdélynézetünk annak eredménye, hogy a világnézet részeként sajátos kereteink között letapogathatjuk a követhető elvet, a tápláló erőforrás létét, és azokat hasznosíthatjuk a magunk javára. A világnézet stabilizációja erőteljesen befolyásolja az ember biztonsgátudatát. Mivel a világnézet legárnyaltabb és legkényesebb kérdései transzcendentális, azaz a tapasztalhatón túli, ezért a válaszokat is ezen a síkon kell keresnünk.

Erdélynézetünk ugyanígy transzcendentális. A kérdések így hallatszanak: mi lesz a jövőben, mi lesz velem, mi történik az utódaimmal. Az immanens világban az ember bölcsessége nem tud választ adni, az a bölcs, aki ezt be is ismeri. Még bölcsőbb, aki nem magánál, hanem az örökkévalóságban keresi a választ, és találja meg a biztonságot. Amikor az egyház megszólal, akkor azért fontos meghallani, és másokat is megértésre kérni, mert itt születik a transzcendens válasz, ez egészíti ki a magunk tapasztalatait, és e kettő egészséges találkozásának minőségétől függ a mindennapokhoz szükséges biztonság. Erdélyi valóságunk fenyegetettsége, a rossz közérzet, az elkeseredés abból fakad, hogy ez a földi és mennyei összhang egyelőre sérült. A harmóniát zavaró hangok kísértik. A kórus szólamai nemcsak hamis hangon énekelnek, hanem nem figyelnek sem a karmesterre, sem egymásra. A nemzeti és a keresztyéni éppen ezért egyelőre távoli eszme, elv, melyért elfelejtünk tenni, viszont felelőtlenül gyakran üres hangokon emlegetjük. Ennek a bizonytalanságnak az eredménye: a jövőbe vetett hit haldoklása, a megmaradás feladása és a menekülés kényszere. Ezért értjük félre az autonómia lényegét, az integráció szükségét. Ezért nincs összetartó tekintély. Sajnos kudarcba fúlt egyházunk egykori jól induló kezdeményezése, de a megálmódott ernyőszervezet a lefektetett elveket nem követte. Rajtunk múlik, hogy nagyon nehéz helyzetben kinyithatjuk-e az eget a mieink felett, és elfogadjatjuk-e, hogy élhető az itthon. Keményen támadják ma is azokat, akik biztonságba, bízalomságba, bizalomba vezetik népüket. Könnyebb a félelmeseket uralni. A többségieknek csak annyit kellett tenniük, hogy néhány százezer embert idetelepítsenek, és néhány százezer magyart ki-segítsenek a szülőföldről idegen helyre. A maradékkal immár könnyű elbánni, ha ezt ráadásul önkiszolgáló módon végre is hajt-

ják egymás között. Meg kell értetnünk, hogy a magasból érkező (transzcendens) hang azt ígéri, hogy „még gyűjtök azokhoz, akiket összegyűjtöttem”. Vajon az egyházak, a lelkészek mennyire vállalják még ezen üzenet igazságának hirdetését, és mennyire van hitele szavuknak a hallgatók között. Meg kell értenünk, hogy minden más közösségépítőnek ugyanúgy ilyen értelemben kell egymás mellé támogatnia a nemzet tagjait a szülőhely (immanens) világában. A velünk és általunk működő hit egyszerre megnyitja a titokzatos eget, és erőt fakaszt a hétköznapiak, majd ünnepek világának megélésére. Nem lehet a közös hit és azonos küzdőtér birtoka nélkül világos, egészséges közösségi öntudatot kialakítani. Már pedig e nélkül nincs erkölcsi erő. Nem lehet tovább nyomorogni különutas magánakcióval a

Kós Károly alkotása

démonizált világban. Ha valaki ezek után megkérdezi, miért szükséges erős gyülekezet, eredményes képviselő, harmonizáló szövetséges, avagy akár minden nap újra éledő útkeresés, akkor bünbánattal el kell ismernünk, mert a démonizált világot nem tudtuk legyőzni, sőt olykor erőteljesebben karjai közé kerültünk, mint valaha.

A mai napon sokan kíváncsiak arra, hogy ezen a konferencián merre hajlunk, esetleg dőlünk. Kíváncsiak sokan arra is, mit tékozzunk el a szerzett értékekből, avagy mit árulunk el vélt érdemeinkből. Bátran ki kell mondani, csak arra hajlunk, csak azt nem tékozzunk, csak azt tartjuk értéknek, ami a démonizált világ karjaiból kiragadja az önbizalmában megkárosított fiatalokat, a különféle hazugsággal annyiszor becsapott középkorúakat, valamint a tisztességgel megöregedett, mégis magukat meglóptottnak tituláló időseket. Ma kiscsoportos erőlködéssel nemzeti ügyeket

megoldani semmiképpen sem lehet, esetleg alig visszafordítható tévedésekkel leterhelni, alig gyógyítható sebekkel teleszőrni.

Erkölcsi erőt remélünk, erős közösségi öntudatra alapozva! Hiszem, hogy akik felismerték ezt a gondolatot, azok jöttek el, akik mást gondoltak, azok maradtak távol, és méregbe mártott pennákkal rótták sorikat. Önmagukat minősítették.

A mi feladatunk a letisztult világnézet alapján a világos állapotokat meghatározó erdélynézet kialakítása. Közös ez az ügy, éppen ezért meghatározó. Vagy kialakítunk a keresztyén etika tükrében egy etikus erdélyi közös nemzetépítő stratégiát, vagy kiszolgálódunk a saját körünkben előkészítő önkénynek, erkölcstelenül triumfáló individualizmusnak, esetleg egyházat, nemzetet megrontó independentizmusnak.

A megoldást abban látom, ha az erdélyi magyarság közéleti többsége felajánl és támogat egy olyan nemzeti eszmét, az elkülönülők részére, a más pártokhoz csatlakozók részére, amit, mint legmagasabb jót, összetartó közakaratot, senki sem utasíthat vissza.

Erdélynézet, a világnézet párhuzamán jelentheti a következőket:

a) Erdély magyar népét ki kell szabadítanunk a szüntelen vesztes állapotból, mert ez okozza a halálösztön eluralkodását, ebből származik a menekülési kényszer;

b) Erdély magyarjainak tudomására kell hoznunk, hogy hordozott terhei kimagaslanak minden európai nemzethez képest, de képessége és tehetsége is megvan a megoldáshoz;

c) Erdély, mint a magyar nemzet előkele része, példaadó megújulási akciókra volt képes, és nemcsak lenyűgözte a világot, hanem a jövődjét is képes pártatlan megújításokkal megeleveníteni;

d) Erdély hívő népe, felekezetek felett, szereti Istenét és nemzetét, ebben a lelkületben gyökerezik a vágy, a nyitott ég alatt, és a szülőföld porán való megmaradás után;

e) magyar erdélyiek képesek voltak az erkölcs megtartására, de az erkölcstelenek megítélésére is, mert az igazság és jog dolgait nemcsak szájjukon hordozták.

Erdélynézetünk – a világnézet párhuzamában – nem lehet más, mint olyan szolgálat, amely biztonsgát tesz a bennünket összegyűjtő Istenről, és a szülőföldön együttműködő szeretetről, amely a békeség kötelékében egymás mellett tartja a holnapra érdemeseket.

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

resztyén egyházhoz. A válaszokat talán más helyen kellene keresni: az egyházak saját udvarában. Vajon egyházaink kiálltak-e elég határozottan a megnyomorítottak sorsa mellett? Feleltek-e szavukat a kismizettek ellen? Elég hatékony-e a szeretetszolgálatuk? Példamutató életet élnek-e a lelkipásztorok? Történt-e szem-

léletváltás az egyházi vezetésben? Mennyire veszi komolyan az egyház a belmissziói munkát (családlátogatás, ifjúság nevelése, kórházmisszió, hitépítő alkalmak szervezése, stb.)? Meg tudja-e szólítani az értelmiséget? Segítőtársuknak tartják-e a lelkipásztorok a presbitereket, gondnokokat? Megújult-e az igehirdetésünk vagy továbbra is csak bűnről, a Sátán hatalmáról, a megdicsőülésről, az örök életéről beszélünk, de arról kevésbé, hogy mit jelent életünkben, örömmünkben és kudarainkban a Jézus-hit?

Műemléktemplomok a Partiumban (13.)

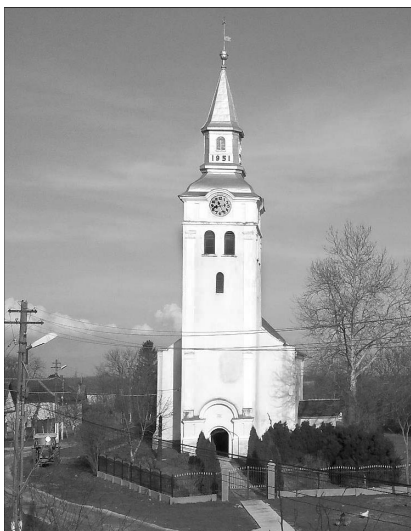
Szilágfőkeresztúr református temploma nagyrészt őrzi a középkori szerkezetét, szentélyének úgy tűnik, eredetileg sem volt boltozata, sőt hiányzott a diadalív is, utóbb pedig nyugati toronnyal és portikusszal bővítették. Falait támpillérek tagolják, sokszögzáródású szentélyének csúcsíves ablakai mérnökök. Nyugati kapuja egyenes szemöldökű, reneszánsz profilú, két kymataggal. Tornya alatt egy értékes XVI. századi sírkövet őriznek, mely a Dobszay család több tagjának állít emléket.

2004-ben került sor a helyreállítást megelőző épületkutatásokra, amelyek alapját képezhetik egy átfogóbb építészeti tervnek. A fedélszékekben komoly károsodásokat észleltek, emiatt a fa szerkezeti elemek egy részének cseréjére lesz szükség, de a falazatok esetében is elengedhetetlen a statikai elégtelenségek minél hamarabbi megoldása.

A felsoroltakon kívül a szilágysági **Ilosva**, **Zovány** templomai őrizhetnek még struktúrájukban középkori falakat, ezért felújításuk esetén fokozottan kell figyelni a vakolat alatt vagy a falszövetben lappangó építészeti elemekre, falképekre, faragványokra.

Feketegyarmat eredetileg a Szent Szűz tiszteletére szentelt templomának első közvetett említése a pápai tizedjegyzék adata 1332–36 között majd 1555-ben a közben reformátussá lett templom a nagyzerindi egyház filiájává vált.

Az egységes belső terű teremtemplom sorozatos átépítések nyomán nyerte el mai, a hajóban középkori falazatokat is őrző formáját. A XIX. század elején lebontották szentélyét és kelet felé bővítették. 1818 és 1821 között épül fel a nyugati homlokzati torony, majd 1862 körül kerültek elő a templom középkori falképei a hajó déli és északi oldalán. Ezeket visszameszelték, de a legutóbbi renováláskor ismét előkerültek, sajnos jóval lepusztultabb állapotban. 2003-

A vadászi templomot kazettás deszkamennyezet fedi

Szilágfőkeresztúr református temploma nagyrészt őrzi a középkori szerkezetét

ban a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának támogatásával megtisztították és konzerválták a megmaradt felületeket.

A meglehetősen tágas, egységes belterű, keleten félköríves apszissal záródó **vadászi** templomot kazettás deszkamennyezet fedi, két nyugati sarkát átlós állású támpillérek erősítik, délen egyszerű, tagolatlan nyereg-tetős portikusz csatlakozik hozzá. Keleti végében, az apszis terébe ékelt karzat 1806-ban épült és két közbülső pillérre támaszkodó három árkádiven nyugszik. Tornyát az utólag kialakított, ráapplikált faltagoló elemek, hajóját pedig a falaiba vágott ablaknyílások kivetkőztették eredeti állapotukból. A hatszintes torony külső megjelenését a sarkok párkányfejezetes falpillérei és a nyugati homlokzat kapujának pilléres-árkádós keretarchitektúrája határozta meg, míg a hosszházét az egyenesen záródó ablakai, fölöttük íves szemöldökkeretekkel.

A templom helyreállítását előkészítő 2002. évi szondázásos épületkutatás elsősorban a külső, kisebb mértékben a belső falfelületekre terjedt ki, és az előkerülő elemek – nyíláskeretek, fülkék – kulcsfontosságú részleteinek kibontására szorított. Célja volt az építési periódusok minél megbízhatóbb elkülönítése és ezek alapján javaslatok megfogalmazása a helyreállításnál követendő lehetséges megoldásokkal kapcsolatban.

A falkutatás nyomán egy alapvetően egyetlen fázisban felépült románkori templom hajója és a hozzá nyugatról csatlakozó tornya bontakozott ki az újkori átalakítások köntöse alól. Mint ahogy azt a külső és a belső falfelületeken is érzékelhető függőleges repedések sejtetni engedték, a hajó nyugati, 15,5 m-nyi tömbje a falazatok teljes magasságáig a románkori épület maradványa.

A kutatással párhuzamosan sor került a torony alatti, rendkívül kvalitásos falképfestett felületének kibontására, megtisztítására és konzerválására.

Az eredmények nem tekinthetők minden tekintetben véglegeseknek, a helyreállítás során a különösen a templombelsőben nagyobb felületekre kiterjeszhető falszövetvizsgálat még tartogathat kutatni- illetve bemutatnivalót, egy esetleges régészeti feltárás pedig lényeges datálási és alaprajzi elemekkel egészítheti ki a műemlékről kialakuló képet. (Vége)

EMÖDI TAMÁS

LÁSZLÓFFY ALADÁR

Jónás, a nép

*A cet, a cet egész világnyi.
Lenyel, de meg se tudna rágni.
Elbújhat és elkeveredhetsz,
sivatag nyelhet el, vagy ketrec,
a holdfény burnuszába bújva
mint sakál szűkölhetsz az Úrra,
lemondva ételről-italról,
csak meg ne feledkezz a dalról.
Hír, üzenet, hogy megbocsátok.
A többinél is ennyit látok.
Küldönceim nem csúfak, szépek,
csak bolygó, térkép-verte népek,
ki-ki mire hazát találna,
elnyeli Titanic vagy bálna.
Csak idő kérdése a mennyi:
mikor tudsz helyszínedre menni.
A parancs: ennyit vinni végbe,
Jónás! Eljutni Ninivédbe.*

Presbiteri közgyűlés

Lugosra várják a nyári, kerületi szintű presbiteri konferencia résztvevőit

Nagyváradon a püspöki palota díszterme adott otthont a Királyhágómelléki Egyházkerület Presbiteri Szövetsége közgyűlésének április 20-án, szombaton.

Az egy hónappal azelőtt meghirdetett közgyűlés a viszontagságos időjárás miatt elmaradt. Az új időpontban hét egyházmegye küldöttei jelentek meg. A Nagykárolyi Egyházmegye Presbiteri Szövetsége nem vett részt a közgyűlésen. Az Aradi PSZ is hiányzott, mivel nekik egyházmegyei közgyűlésük volt.

Az együttléttel nyitóáhitattal vette kezdetét, amelyen **Bogya Kis Mária**, egyházkerületi nőszövetségi elnök hirdette az evangéliumot a Mt 20,20-28 alapján. Salomé történetét tárta a jelenlévők elé, aki János és Jakab apostolok édesanyja, Zebedeus felesége, s aki arra törekedett, hogy fiai igaz hitből szolgálják Krisztust, ahogyan azt minden presbiternek és nőszövetségi tagnak is kell – hallhattuk az igemagyarázatban.

Az áhitatot követően a 12 napirendi pont megbeszélése következett. A számbavételt követően került sor a köszöntésekre. A Magyarországi Református Egyház Presbiteri Szövetségét **Szabó Dániel** elnök és **Szilágyi Sándor** titkár képviselték. Szabó Dániel rámutatott, hogy a presbiteri szövetségekre nagy feladat hárul, hiszen a Kárpát-medencei magyar református egyház megmaradásán kell munkálkodjunk.

Az egyházmegyéek főgondnokainak többsége távol maradt a közgyűlés munkálataitól, annak ellenére, hogy ők egyben az egyházmegyei presbiteri szövetségek alelnökei is, éppen ezért **László Kálmán** elnök egy kerekasztal-megbeszélést javasolt az esperesek, az egyházmegyei főgondnokok, valamint a PSZ megyei elnökei, a kerület elnöksége és missziói osztálya között, amelyet a jelenlévő ft. **Csúry István** püspök támogatásáról biztosított.

Kihasználva a püspök úr jelenlétét, a közgyűlésen több kérdés hangzott el irányába, amelyre érdemben válaszolt. Meg-

tudhattuk, hogy az egyházkerület nyilvántartásából az a szomorú valóság tükröződik, hogy református egyházunk évről-évre apad, de ezt nemcsak a természetes apadás, hanem a gyülekezeti tagok elvándorlása és a vegyes házasságok okozzák, amely ellen közösen összefogva kell tegyünk.

Az őszi elnökségi ülés jegyzőkönyvének ismertetését követően, amelyet alulírott mutatott be, az egyházmegyéek presbiteri szövetségeinek elnöki beszámolóit hallgathattuk meg a 2012-es év szolgálatairól.

A presbiteri kisköri képzésekről **Tóth András** missziói titkár beszélt és szorgalmazta az alkalmak kiterjesztését minden egyházmegyébe. A pénzügyi jelentést a szövetség könyvelője, **Mészáros Gyöngyi** terjesztette a közgyűlés elé, majd az az elhatározás született, hogy a 2013-as esztendőre a tagsági díj maradjon 10 lej presbiterenként, amelynek fele, azaz 5 lej maradjon az egyházmegyei presbiteri szövetségek rendelkezésére. Az is kiderült, hogy az egyházmegyei presbiteri szövetségeknél a tagsági díjak befizetése okoz gondot, ezért karöltve az esperesi hivatalokkal, közös megoldást kell találni ennek orvoslására.

Ugyancsak döntés született arról, hogy az egyházkerületi presbiteri szövetség minden évben 500 lejjel támogat egy egyházmegyét, amelyben templomépítés, gyülekezeti ház, egyházi iskola vagy óvoda épül, azzal a kitételrel, hogy a szóban forgó egyházmegye presbiteri szövetsége rendezze tagsági díját az egyházkerület presbiteri szövetséggel szemben. Az ideai támogatást a zilahi egyházmegyébe kebelezett zilah-ligeti óvoda és gyülekezeti ház építésére adtuk.

A sajtóbeszámolót alulírott, az egyházkerület presbiteri szövetségének sajtóreferense ismertette. A KREK PSZ elnöke tájékoztatta a Közgyűlést, hogy az ideai nyári konferenciát Lugoson, a Temesvári Egyházmegyében tartjuk meg, augusztus 30. és szeptember 1. között.

TÓTH ZSIGMOND, a KREK PSZ sajtóreferense

JUHÁSZ GYULA

Trianon

*Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá.*

*Mert nem lehet feledni, nem, soha,
Amíg magyar lesz és emlékezet,
Jog és igazság, becsület, remény,
Hogy volt nekünk egy országunk e földön,
Melyet magyar erő szerzett vitézül,
S magyar szűz és ész tartott meg bizony.
Egy ezer évnek vére, könnye és
Verejtékes munkája adta meg
Szent jussunkat e drága hagyatékhöz.*

*És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a miénk volt a kedves Pozsony,
Hol királyokat koronáztak egykor,
S a legnagyobb magyar hirdette hévvel,
Nem volt, de lesz még egyszer Magyarország!
És nem lehet feledni, nem, soha,*

*Hogy a miénk volt legszebb koszorúja
Európának, a Kárpátok éke,
És miénk volt a legszebb kék szalag,
Az Adriának gyöngyös pártadísze!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a miénk volt Nagybánya, ahol
Ferenczy festett, mestereknek álma
Nappfényes műveken föltündökölt,
S egész világra árasztott derűt.
És nem lehet feledni, nem soha,
Hogy Váradon egy Ady énekelt,
És holnapot hirdettek magyarok.
És nem lehet feledni, nem, soha
A bölcsöket és sírokat nekünk,
Magyar bölcsöket, magyar sírokat,
Dicsőség és gyász örök fészkeit.
Mert ki feledné, hogy Verecke útján
Jött e hazába a honfoglaló nép,
És ki feledné, hogy erdélyi síkon
Tűnt a dicsőség nem múló egébe
Az ifjú és szabad Petőfi Sándor!
Ő egymaga a diadalmas élet,
Út és igazság csillaga nekünk,
Ha őt jogod követni gyászban, árnyban,
Balsorsban és kétségben, ó, magyar,
A pokol kapuin is győzni fogsz,
S a földön föltalálod már a mennyet!
S tudnád feledni a szelíd Szalontát, hol
Arany Jánost ringatá a dajka
Mernéd feledni a kincses Kolozsvárt,
Hol Corvin Mátyást ringatá a bölcső,
Bírnád feledni Kassa szent halottját
S lehet feledni az aradi őskert
Tizenhárom magasztos álmódóját,
Kik mind, mind várnak egy föltámadásra*

*Trianon gyászos napján, magyarok,
Testvéreim, ti szerencsétlen, átkos,
Rossz csillagok alatt virrasztva járók,
Ó, nézzetek egymás szemébe nyíltan
S őszintén, s a nagy, nagy sír fölött
Ma fogjatok kezét, s esküdjétek
Némán, csupán a szűz veréseivel
S a jövődő hitével egy nagy esküt,
Mely az örök életre kötelez,
A munkát és a küzdelést hirdeti,
És elvisz a boldog föltámadásra.*

*Nem kell beszélni róla sohasem
De mindig, mindig gondoljunk reá!*

TOLLVONÁS

Egy nagyasszony eltávozott

2001-ben a Királyhágómelléki Református Egyházkerület kiadásában jelent meg Csetriné Lingvay Klára *Nagyasszonyaink* című kötete. Ennek előszavát így vezeti be a szerző: „A történelmet férfiak írták évezredek óta, hol szablják elível, ellenség vérvél, hol meg... pennával, fekete téntával, hogy Zrínyi Miklós szavaival éljek. Nőkről csak ritkán került szó ebben a férfiak uralta világban. Ha végiglapozzuk azonban a történettudomány tengernyi kötetét, emlékiratok megsárgult lapjait, rábukkanhatunk egy-egy asszonynevre, kiemelkedő személyiségre, olyanokra, akik társuk oldalán, mint a 'Nap árnyéka' segítették férjüket nehéz országló munkájukban.”

Isten a teremtéstörténetben is hozzáállt segítőtársat ígér a férfinak. Hogy aztán a Példabeszédek könyve így értékelje a társat: „a derék asszony koronája az ő férjének”. (Péld 12,3)

Nos, ezek a gondolatok jutottak eszembe, amikor Magyarország bukaresti nagykövete feleségének halálhíréről olvastam. Fűzes Oszkárné Bajtai Erzsébet személyében egy nagyasszony távozott az élők sorából.

Irigyeink

Munkánk visszacsatolása sokszor egészen különös, nem várt formában érkezik. Úgy, hogy valakik kifejezésre juttatják nemtetszésüket. Nem ez a helyes kifejezés persze, mert más ez az egész voltaképpen. Az irigység a legáltalóbb szó reá. Amikor valaki úgy érzi, munkánk őt kisebbiti, szűrkíti, háttérben tartja.

Rosszakarónk jelenléte ugyanakkor számunkra is jelzésértékű. Valaki rombolni szeretné munkánkat, mert a sajátját képtelen felépíteni. Figyeljük meg: az irigyek mindig ráérnek, magyarán: időbőségben szenvednek. Sokszor a konfliktusos személyiség, a be nem teljesedett álmok, a magánélet megromlása vagy éppen teljes hiánya vezet oda, hogy valaki iriggyé váljon.

Az irigy keveset dolgozik, alkot, mert ezzel önmagától venné el a rosszakarat cselekvésére fordítható időt. Önmagát lopná meg, fusztrációjának megélését zárna rövidre. De éppen ez az, amit nem akar. Hiszen irigysége mindig párhuzamban áll önmaga látványos sajnálatával. Szereti világáigá sírni meg nem értettségét, háttérbe szorítottságát.

Emlékezzünk csak: az irigy mindig a más által elvégzett munkát fájlalja! Mindig abba köt bele, amit valaki más elvégz. Úgy érzi, helyette. Valójában ő maga is ezt szeretné tenni, végezni, de valamiért mégsem hagyja önmagát, saját magát kibontakozni. S ezzel önmagát fosztja meg, eme önmagára és környezetére ömlő, fröcskölő negatív energiájával az alkotás örömetől. Marad

2012. január 17-én Koltón is megfordulva nem a protokoll, a mosolydiplomácia szabályai szerint töltött el egy kevés időt, hanem úgy, mint akit komolyan foglalkoztat a kérdés: e nagy múltú településnek hogyan alakul jövője. Így lépett be áhítattal a templomba, s látogatta meg az iskolát, műzeumot. Ennek igazolására álljon itt bejegyzése egyházközségünk eseménynaptárából: „Az együttlét, ami lelkünket is összeköti, az egyik lélekemelő alkalom. (...) Legyünk együtt örökre a magyar szellemiségben”.

Misztótfaluba látogatva hasonló szellemű gondolatait jegyezte be a vendégkönyvbe, ezt a bejegyzését is fontosnak tartom megosztani az olvasóval: „Sokan fordulunk meg ezen a történelmi helyen, emlékezve egyik nagyságunkra, aki tudásával és alkotásával gazdagította az európai kultúrát.” (...)

Újraidézve gyönyörű gondolatát: legyünk együtt örökre a magyar szellemiségben, kívánjuk a koltó-katalini közösség nevében – nyugodjon békében a feltámadás reménysége alatt!

VARGA KÁROLY

Pieter Bruegel: A nagy hal megeszi a kis halakat című rézmetszete

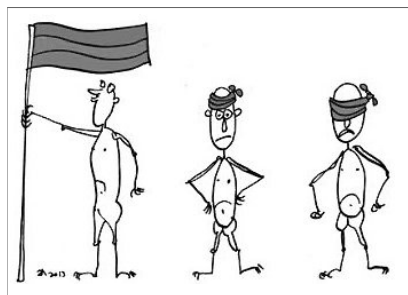
hát az örök sirám, panasz, ezerfelé fújt zokszó és fusztrációjának több mint látványos megélése.

Az irigység megnyilvánulása mindig kellemetlenül, nem várt módon érint minket – meg egyáltalán, a dolgos hangyaszorgalmú embereket –, mégis egy valamire jó azért: ez is egy visszajelzés! Munkánkra, létünkre való konkrét visszacsatolás. Persze jelzi azt is, hogy útban vagyunk, de ennél mégis messze többet is. Azt, hogy valami működik, valami konkrétan, és nem csak szavak szintjén létezik.

Mert a semmit senki sem irigyli el tőlünk. Mindig azt, amit letettünk az asztalra. Az elvégzett munkát. Az alkotást, a verítéket.

FABIÁN TIBOR

FIRKA

Nemzeti színvakok Adorjáni László karikatúrája

DERŰS PERCEK

Makkai László szakálla

Makkai László (1914–1989) akadémikus, debreceni teológiai professzor, a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének főmunkatársa, neves politika-, egyház-, gazdaság-, technika-, művészet-, bélyegtörténész, szenvedélyes horgász csinos kis szakállt viselt fiatal korától élete végéig. Tanársegédjeként egyszer alkalmam volt megkérdezni, hogy miért visel szakállt.

– Fiatalemberré cseperedve – mondta professzorom – minden ismerős azzal fogadott, hogy mennyire hasonlítok édesapámra. Na, ezért növesztettem szakállt, mert én akkor nem Makkai Sándorra (1890–1951) akartam hasonlítani, hanem Makkai Lászlóra. Persze most már örülök, ha nagy ritkán azt mondja valaki, hogy mennyire hasonlítok édesapámra.

CSOHÁNY JÁNOS

GONDOLAT-JEL

Valóra ne váljon...

A legnagyobb büntetésünk az lenne, ha minden álmunk valóra válna. Nem is gondolnánk, pedig igaz, hogy álmaink szörnyű csapdákat állíthatnak számunkra. Sokszor bánkódunk azon, hogy álmaink nem válnak mind valóra, pedig ez jó. A valóság megóv minket álmainktól. Az emberi álmok jót akarnak, de nem jó módon. Egy ember vágyai mindig kizárólagosak. Más emberrel nem számol, mindent magának akar. Ha ez valóra válna, akkor világunk menthetetlenül összeomlana az önzések tengerében. Az értéket mindig a hiány teremti meg. Valamiből minél kevesebb van, az annál értékesebb. Az álmok és vágyak viszont pont a hiányt akarják megszüntetni, tehát magát az értéket teszik értelmetlenné. A vágyakozás maga nagyszerű dolog, hiszen nem csak célt és értelmet ad, hanem ében is tart bennünket. De ha mind valóra válna, akkor nagyon elcsesettek és magányosok lennénk. Ha pedig ritkán egy-egy álmunk valóra válik, az azért nagyszerű érzés, mert megerősíti hitünket még valóra nem vált álmainkban.

VISKY ISTVÁN

✿ **A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET IGAZGATÓTANÁCSÁNAK KÖZLEMÉNYE.** A Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) Igazgatótanácsa határozottan visszautasítja az elmúlt hónapban egyházunk testületeinek és püspökének, Csúry Istvánnak a lejárására megszervezett becstelen sajtókampányt. Egyértelmű, hogy ezzel az egyházunk és az RMDSZ között folyó párbeszédet akarták megakadályozni, és a sajtókampány ötletgazdái az egyházkerületünk által nemrég megrendezett egyházi-közéleti találkozót akarták lejártni.

Visszatetsző, hogy e politikai indítással támadás gerjesztői az egyház védelmezőinek próbálják feltüntetni magukat. Nem kérünk olyan emberek kioktatásából, akik az elmúlt évek alatt bebizonyították, hogy milyen keveset képesek egyházunk érdekében cselekedni! Szánalomra méltó, hogy olyan volt munkatársaink oktatnak ki bennünket a „helyes útról”, akik politikai karrierjüket egyházkerületünkre támaszkodva kezdhették el!

Olyanok kérik rajtunk számon a törvények betartását, akik semmibe veszik egyházunk rendjét, amikor vélt vagy valós törvényszegések kapcsán a sajtón keresztül üzengetnek, ahelyett, hogy a hivatalos utat választva a megfelelő egyházi fórumokon keresnének megoldást panaszaikra. Hisszük, hogy nem használnak sem magyarságunknak, sem egyházunknak, sem az autonómia ügyének, ha egyéni érdekekért megingatják az egyházba vetett bizalmat, és híveinkben botránkozást keltenek!

Egyházkerületünk továbbra is fenntartja azt a jogát, hogy folytassa a párbeszédet a romániai magyar közélet szereplőivel, egyházunk és híveink érdekében. Mi ezt tartjuk a „helyes útnak”, nem a demagógiát vagy a gőgös elzárkózást.

Nagyvárad, 2013. április 26.

✿ **EGYHÁZTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐ ÉS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ERDŐDÖN.** Több mint száz fiatal és fiatalodni vágyó ünnepelt április 27-én Erdődön, a Királyhágómellék szinte minden tájáról összegyűlve. Egész napos rendezvényen, vetélkedő keretén belül adtak hálát Istennek a múltért, majd színes és tartalmas programban ismerkedhettek egymással a másodikban megrendezett Kopácsi István Egyháztörténeti Vetélkedőn és Ifjúsági Találkozón.

A megmérettetésre a csapatok a következő helyszínekről érkeztek: Kispereg, Nagyvárad-Velence, Jákóhodos, Hegyköves, Érsemjén, Székelyhid, Jankafalva,

Hosszúmező, Kraszna, Mikola, Ombod és Erdőd. **Kánya Zsolt Attila** kerületi ifjúsági előadó igei bevezetőjével kezdődött az esemény, majd **Kereskényi Gábor** képviselő, fővédnök szólt a fiatalokhoz. Ezután **Szakács Imre** alpolgármester, gyülekezeti főgondnok szeretetteljes szavai fogadták a résztvevőket.

A helyes válasz nyomában...

Két fordulóban mutathatták meg a vetélkedő csapatok tagjai, hogy mit tudnak a 450 éves Heidelbergi Káté történetéről és a 400 éve fejedelmé választott Bethlen Gáborról. A **Póti Eduárd** történelemtanár által összeállított írásbeli felmérés után a szatmárpálfalvai ifisek zenével segítettek a kikapcsolódásban, a második fordulóban pedig egy izgalmas és érdekes megmérettetés által mutathatták meg ismeretüket.

Az erdői templomban Jobb Domokos ombodi lelkipásztor hirdette Isten ígéjét, elmondva a rendezvény mottóját: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk” (Róm 8,31). **Kovács Sándor** esperes is örömmel üdvözölte a fiatalokat, majd következett az eredményhirdetés. Az első helyezett Kraszna csapatát Mikola követte, a dobogó harmadik fokát a házigazda Erdőd csapata foglalhatta el. A Református Szatmárért különdíjat Jákóhodos kapta, az Erdői Petőfi kör különdíját pedig Kispereg.

Az erdői vár udvarán **Pintér Béla** énekelte. Közvetlen módon, mai modern nyelven tanított arra, hogy Istennel élhetjük a mindennapjainkat is. **Ilonczai Zsombor** megyei ifjúsági előadó imádsága és áldáskívánása kötötte össze a két koncertet. Levezetésként Jobb Domokos tanította fíjjal célba löni a fiatalokat, akik tudták: nemcsak céljuk, hanem útjuk is van: Jézus Krisztus.

RÁCZ ERVIN

✿ **UTOLSÓKBÓL LESZNEK AZ ELSŐK – IV. TEPsi-KUPA NYÁRÁDSZEREDÁBAN.** Ki gondolta volna, hogy valamikor a Küküllői Egyházmege csapata TEPsi-kupát (Tep-

tileg Eltunyult Papok Sport Imitációja) fog nyerni? Valószínűleg senki. Krisztusunk szava találoán érzékelteti a IV. TEPsi-kupán történeteket: a Küküllői Egyházmege csapata óriási meglepetésre (de nem érdemtelenül) elhódította a marosiak által már-már „lefoglalt” kupát. A meglepetés abból adódik, hogy a „küküllőiek” mindig a legutolsó hely „bérletesei” voltak. A lelkes szurkolótábor, a hazai pálya, a sok edzés és a küzdeni akarás meghozta gyümölcsét: a bordó mezbe öltözött „hazaiak” 2-1 arányú győzelme a Sepsi-Kézdi-Orbai-Brassói csapat ellen azt jelentette, hogy bajnok a Küküllő.

A részt vevő nyolc csapatnak lehetősége nyílt a megmérettetésre: játszott minden csapat egymás ellen. Izgalmas, színvonalas mérkőzések tanúi lehettünk, ha április 9-10. között a nyárádszeredai sportcsarnokba „tévedtünk”. A házigazda nyárádszeredai nőszövetségen, gyülekezeten semmi sem múlt (megérdemelten részesültek a „legjobb nőszövetség és legjobb házigazda” különdíjban): kedves fogadtatás, zsíroskenyér hagymával, ízeskenyér, csöröge, főtt kukorica, s minden mi szem-szájnak ingere terítkekre került. Ezért (is) érdemes jönni „tapsizni”. Így fogalmazott **Kató Béla** püspök is, amikor a díjátadásra érkezve elbeszélgetett a lelkipásztorokkal, illetve saját szemével győződött meg a rendezvény létjogosultságáról, szükségességéről.

74 lelkipásztor, 13 egyházmege képviselőjében, 32 lejátszott meccs, szakképzett bírók: mind-mind azt jelzik, hogy a Tepsikupának nemcsak jelene van, hanem reméljük, jövője is. Íme az eredmények: Bajnok: Küküllői Egyházmege, ezüstérmes: Sepsi-Kézdi-Orbai-Brassói Egyházmege, bronzérmes: Marosi Egyházmege. (A királyhágómelléket képviselő Bihari Egyházmege csapata a negyedik helyen végzett – a szerk.)

FAZAKAS CSABA

IDÉZŐJEL

„Választanom kellett tehát: a biztos és szép professzori egzisztenciát és építészeti tevékenységem újrafelvetelének jó reményességét, ott túl, Budapesten, vagy egzisztenciám teljes bizonytalanságát és a magam megcsalódó osztozását Erdély magyar népének ismeretlen jövőnd sorsában, de itthon. A döntés nehéz volt. Végül azt írtam az Iparművészeti Főiskola egykori igazgatójának, Gróh Istvánnak: ...hiszem, hogy Erdélyben nagyobb szükség lesz rám, mint Budapesten. És itthon maradtam.”

KÓS KÁROLY

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Főszerkesztő: Fábrián Tibor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Oroszi Kálmán. Külmunkatársak: Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőségi elérhetőségek: Harangszó szerkesztősége, 410001, Oradea (Nagyvárad), Moscovoi (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0259-416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.harangszo.blogspot.com. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. A beérkező írásokat szükség szerint rövidítjük. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.